

ozmožki so pred durmi, izvolite izmej sebe narodnjake, ne volite takih ljudi, koji zaničujejo Vaš jezik, Vaš narod, ne volite tedaj tujcev, koji so iz Nemškega k Vam privandrali ter hočejo širiti med Vami nemško kulturo, ker glejte pred kratkim se je eden takih izrazil „der Slave ist ein Hund“ in temu že vse, kar je slovenskega od daleč smrdi, pa če bode tako srborit, bodemo ga uže na primervem mestu počohali, zakaj neki pa ne gre tje v Nemčijo, mi bi mu še želeli srečen pot, če mu vreme tukaj ne ugaja.

Politični ogled.

Avstrijske dežele Dunajski vladini listi se nekako čudno obnašajo: enkrat napotijo cesarja v Monakovo, da se ogne ruskemu ministru Giersu, ki pride iz Francoskega na Dunaj, drugokrat pa zopet vse kot izmišljeno prekličjejo trdeč, da cesar gotovo sprejme vodjo ruske vnanje politike. — Grof Taaffe še vedno skuša nemške liberalce vtolažiti s samimi dobrotami: poklical je v gosposko zbornico 5 liberalcev in 5 konservativcev pa 2 omahljiveca. — Državni zbor prične 22. t. m. Konservativci dobijo 3 nove poslance, ker so pri dopolnilnih volitvah velikega posestva v Pragi zmagali, nemški liberalci so se poskrili. — Graški poslanec stari-kasti Rechbauer, je od nemških liberalcev mariborskih in okolice — celo Bothe v Račah je podpisal, naprošen, naj se potegne za šulvereinskega prvaka Nagela v Mariboru; pričakujemo, da mu slovenski poslanci trdno dajo po ustih. — Žabničanje na Koroškem so po dolgem molodovanji odpravili nemškega učitelja in dobili slovensko učiteljico. Liberalci pa uže čobe križem vlečejo rekoč: to je Slovenisirung der Deutschen. — V Šleziji nek sodnik ni hotel sprejemati českih ulog, minister ga obsodi plačati strankam vse stroške, katere je z zavlačenjem pravn napravil. In glejte, sedaj sodnik uže zna česki in sprejema česke uloge. Pri nas bi kaj podobnega tudi treba bilo n. pr. v Rogaci. — Madjarski minister Tisza je zopet propal v gosposkej zbornici, ta je namreč zopet zavrgla civilni zakon med spridenimi Judi in kristijani. Konservativna stranka postaja na Ogerskem čedalje močnejša. V Zagrebu pa uže malo manjka do tepeža v saboru, tako so poslanci hudi drug na drugega. Štarčevića so zaradi psovavanja zopet izključili. — V Hercegovini začeli so železnico graditi od Mostara do Metkoviča, v Bosni pa našli velikanske zaklade soli in premoga.

Vnanje države. Ruski car je zopet popolnem zdrav in se preselil v Petrograd; tje pride tudi Bismarkov sin Heribert kot poslanik nemškega cesarja. Politkarjem je to znamenje, da so se Prajzi z Rusi zopet pogodili. — Italijani

so dolgo plačevali silni davek od moke v mlinih zamlete, sedaj je prenehal ta davek. Gora Vezuv začela je zopet ogenj in lavo iz sebe metati. — Egipčani so prisiljeni zapustiti mesto Hartum, kakih 10.000 kristijanov je na pobegu; egipčanski vojaki kmalu zabijejo 84 kanonov in strelivo zmečejo v vodo, da hitreje pete odnesejo, kajti strahoviti Mahdi je uže blizu. S tim držijo vsi mohamedani tujan do Tripola in globoko v Egipt; zlasti občudujejo ga mohamedanski Arabi in pričakujejo, da jih Turkov reši, v Damasku bili so uže ščuvalni listi in napisi zoper Turke brati. — Kitajci porivajo vedno več vojakov v Tonking, Kanton, Hainau in pravoč je, da se kmalu in očitno začne kitajsko-francoska vojska.

Za poduk in kratek čas.

Nemški šulvercin.

(Kako deluje nasprotuo lastnim pravilom.)

II. Šulvereinarji stavijo povsod, kder se na javnost prikažejo, svoja lastna pravila na laž. V pravilih skrbijo le za nemško deco, v djanji pa lovijo le slovenske otroke, mamijo slovenske očete in matere, da jim ti svojo lastno kri izdajejo v ponemčevanje po nemških učiteljih ali po „Judeževih groših“ sramotno podmitanih slovenskih učiteljih. Za nemško deco se malo ali nič ne brigajo. Nemški glažutarji na Pohorji so na primer pri njih pomoči iskali pa komaj nekaj malega iztrgali, tako rekoč le na videz. Herodež tudi ni maral za jeruzalemsko deco, ampak je le betlehemskim materam otroke jemal in klati dal. Tudi je Herodež kosmato legal rekoč k sv. 3 kraljem: pojdite in skrbno iščite dete, in ko je najdete, povejte mi, da tudi jaz pridem in je molim“. Skušnje kažejo javno delovanje nemškega šulvereina pri nas zelo drugačno, kakor bi kdo po njegovih pravilih sodeč pričakoval.

Najprvje privlekel se je ta prajzvsko-nemški polž iz Dunaja in Gradca prav tiho v Maribor, Celje, Radgono itd. in začel udov nabirati. Pristopili so najpoprej nemški tujci, privandrani kruhoborci, prusaki, potem še le domači Nemci, dalje slovenski odpadniki. Vpisati dalo je se naposled mnogo uradnikov, profesorjev, inšpektorjev, učiteljev. Začele so šulvereinske „ortsgruppe“ iz tal rasti, kakor gobe po jesenskem deži. Nastale so toraj takšne šulvereinske shovnice za nabiranje udov in denarjev (vsak položi 1 fl.) zaporedom v Mariboru, Celji, Ptuji, Radgoni, Ernauzi, Cmereknu, Spielfeldu, Vuhredu, Mahrenbergu, Slov. Gradci, Sevnici, Šoštanji, Rogaci, Konjicah. Ko je tako šulvereinski polž hiško na Slovenskem si nekaj uredil, začel je rogove tiščati na vse strani med slovensko ljudstvo na kmetih,

Koliko učiteljev so z Judeževimi groši v svojo mrežo zvabili, tega ne povedo, znamenje in dokaz, da nekaj delajo, česar jih je sram. To se nam tako grdo zdi, kakor tisto dejanje, katerega so se grabljivi Prajzi l. 1866. posluževali, ko so freimaurem na Oggersko 1 milijon mark denarja poslali, da bi naše oficirje podmitali v puntanje zoper cesarja! Nek graški učitelj nemškutar je za šulverein kot ogleduh potoval po Slovenskih goricah, nek radgonski učitelj nemčur pa po gornje-radgonskem okraji okoli vohal in šnohal, mariborski profesor Nagel vse Podravje do koroške meje preplazil; celjski nemčurji so pa rovali po tamošnji okolici, šmarijski sodnik Gertscher (Grčar) po šmarijskem okraji rogovilil, zdravnik zobovnikar dr. Hojzel v Slatini ropotal, tirolski privandracev dr. Ansserer pa v Sevnici divjal. Mamijo in lovijo pa ljudi slovenske najbolje s tem, da jim nemščino hvalisajo in v nebesa povzdigujejo. Pravijo: nemški morate svojo deco naučiti, potem še le bodo srečni in zveličani. Da je to židovsko-krošnjarsko ponujanje zveličavne nemščine le sredstvo, pesek v oči, mreža, vaba, špeh, to sedaj Slovenci hvala Bogu uže povsod čedalje bolj sprevidajo. Mnogo jih je pa vendar uže dalo premotiti se. In tako so nastale nemške šole s slovensko deco v Rači, Sladkem vrhu, Pekrah in Sevnici, novo stavi Razvanjski „šoštar“. Vuhredsko šolsko občino in Slov. Bistriško pa so z denarji vlovili, da ste svoje slovenskeje deci slovenski poduk močno skričiti pripustile v korist nemščini. Uže od 2. šolskega leta naprej se ima tam podučevati ne več v materinščini slovenskeje, ampak v tujščini nemškeje. gotovo na veliko duševno škodo ubogim prodanim otrokom. Vuhred je dobil od šulvereina 800 fl. ter je ta svota intabulirana, Slov. Bistrica pa baje 2000 fl. Za „Judeževe groše“ pa morajo dotični učitelji slovenskeje deci gorkeje in marljiveje nemščino v glave zabijati in tako potrebnjemu poduku zlati čas krasti. Sploh vse dosedanje delovanje šulvereinsko velja slovenskeje deci, ne pa nemškeje kakor pravila šulvereinska pravijo.

Ker pa Slovence najhuje motijo s kričanjem: „le nemški, le nemški se naj slovenski otroci učijo“, treba v naslednjem razložiti, kaj o tem pametni Slovenci, skrbni domoljubi slovenski mislimo, in kaj šulvereinerji s svojim nemškim špehom prav za prav nameravajo! (Dalje prih.)

Smešnica 3. Prišel je sosedov hlapec, od svojega gospodarja poslan, ter vpraša, po ojetu ali „virtu“. Na to njemu štimana kmetica kratko odgovori: pri nas nimamo „virta“. „Kaj pa da?“ Pravi: pri nas imamo gospoda. Hlapec dostavi: „ej pa nisem slišal, da bi bili novo mešo peli.“ Smolničan.

Razne stvari.

(Slovensko društvo) zboruje v nedeljo 27. januarja v trgu Šmarije. Povabljen je tudi č. g. Božidar Raič, ter bode kot narodni kandidat za državni zbor svoj politični črtež razlagal. K obilnej udeležbi vabi

Odbor Slov. društva.

(Kandidat liberalnih nemškutarjev) sv. Janžki Loeschnigg je v lastnej občini propal. Kot volilni možje so izvoljeni pošteni slovenski kmetje: Franc Ogrizek, Jakob Šolar in Jakob Golob. Ubogi Loeschnigg še je v sili celo sam sebi glas dal, pa je le propal, tedaj ga morajo njegovi uže dobro poznati, da ga ne marajo. Sedaj še v volišče ne bode smel niti polukati ne. Sv. Vidovski Schoscharitsch, Monšperški Schwarschnigg pa ptujski trgovec Kollenz britke solze točijo.

(Zoper okr. glavarja Premersteina) bodo narodnjaki baje se pritožili, ker kot vladni komisar pri volitvah volilnih mož agitira zoper narodno slovensko stranko. V „Slov. Narod“ je se telegrafiralo in dva svedoka nam pričata, da je Premerstein v Borovcih rekel: popa ne voliti. To je vendar nedostojno. Priči ste nam znani in na razpolago.

(Iz Monšperga) se nam piše, da jim župan Schwarschnigg zelo preseda, ker vedno vleče na stran ptujskih nemčurjev. Hočejo torej zložno proti njemu postopati, da mu vzamejo „občinske vajeti in bič“, saj namesto njega Leskovar, Sagadin ali Korošec še bolje župani; zlasti pa je paziti, da ne gre v Ptuj kot volilni mož, kajti on bi gotovo zoper Božidara Raiča glasoval. Dakle ne volite ga za volilnega moža.

(Nova knjižica) izide kmalu v g. Leonovej tiskarni in založbi: Ženitovanjski obredi, pesmi itd. spisal Lovro Stepišnik v Slov. Bistrici. Delce bode ustrezalo ženitevskim gostom. Več, ke dar se dotiska.

(Preveč denarjev) imajo celjski šulvereinerji in tam blizo, ker so na Dunaj v šulvereinsko kaso poslali 467 fl. še Verwegov „mandele“ je nalovil 17 fl. Nekim šolam v okolici pa so podobe nemških cesarjev kupili. To ni prav, v naše šole sodijo le avstrijski cesarji.

(Narodni učitelji) gornje-grajskega okraja osnovali so posebno učiteljsko društvo. (Norce vganja) in zasramuje može, ki veteranska društva snujejo, kdo? Celjska „vahterca“.

(Blag mož umrl.) Pri sv. Martinu v Rožnej dolini je bil danes pokopan mladi 46-letni šupan, cerkveni ključar in načelnik cerkvenemu konkurenčnemu odboru g. Jan. Smodej. Veliko se je trudil za popravo farnega zvonika. Naj počiva v miru.